

Dziesiąta część ludności Moskwy — w więzieniach.

RYGA. 12. XII. Pat. Zakładnicy łotewscy, powracający z Moskwy opowiadają, że więzienia w Moskwie są przepełnione. W więzieniu jest przeszło 100 tysięcy ludzi, czyli jedna dziesiąta wszystkich mieszkańców Moskwy. Wszystkie klaszatory zamienione są na więzienia.

Zjazd bolszewicki w Mińsku.

RYGA. 18. XII. (Orient). 13 b.m. odbył się w Mińsku 2-gi zjazd delegatów sowieckich z Białorusi. Do prezydium Zjazdu wybrano: 7 komunistów i 2 bezpartyjnych. Prezydium ma kierować wszystkimi sprawami aż do czasu wybrania Komitetu Wykonawczego. O Polsce nie było prawie mowy, tylko przewodniczący Czerwiakow zaznaczył, że rokowania w Rydze idą dobrze.

Rezultaty gospodarki bolszewickiej.

REWEL. 18. XII. (Orient). Milutin oświadczył, że Rosja może wysłać za granicę półtora miliona tylko pudów Inu, gdy przed wojną eksportowała 14 milionów pudów.

Bolszewicy na Ukrainie.

LWÓW. 18. XII. (Orient). Bolszewicy czynią na Ukrainie przygotowania wojenne. Kijów, Zytomierz zostały ufortyfikowane. Ze wszystkich stron prześladowania Polaków trwają w dalszym ciągu.

O rozbrojenie Wrangla.

RZYM. 18. XII. (Orient). Rząd sowiecki zażądał od Anglii i Włoch rozbrojenia Wrangla.

Ustąpienie francuskiego ministra wojny.

PARYŻ. 18. XII. (Orient). Minister wojny Lefevre, który ustąpił, uzasadnia swoją dymisję tem, że gabinet nie był tego samego zdania, co on w sprawie Niemiec i w sprawie stanu liczebnego wojsk, który należy utrzymywać, aby się bronić i aby przeprowadzić postanowienia traktatu pokojowego i mieć gwarancję w razie ataku przeciwko państwu jak: Polska, Czechy i Rumunja, których egzystencja jest niezbędną dla bezpieczeństwa Francji.

PARYŻ. 19. XII. (Orient). Następcą Lefevra jest poseł Vajberti.

Helgoland do Anglii.

LONDYN. 18. XII. (Orient). Rząd angielski oświadczył, że nie odnowi umowy, przynajmniej Niemcom wyspę Helgoland.

Rokowania z Irlandją.

LONDYN. 18. XII. (Orient). Lloyd George zgodził się na rozpoczęcie formalnych rokowań z irlandczykami i na zebranie się posłów irlandzkich.

Nowe rozruchy w Irlandji.

DUBLIN. 18. XII. (Orient). Ogłoszenie stanu wojennego wywołało rozruchy i walki uliczne. Zabity jeden policjant, 11 ranionych. Wiele domów spłonęło, straty 175 milionów funtów. Z Corku posłano spore oddziały wojskowe. Sinfajniści urządzili zasadzkę na wojska, ranił bombami 12 osób, strzelanina trwała całą noc, wielu mieszkańców zginęło. W Dublinie wykryto wielką fabrykę bomb.

Krytyczna sytuacja w Czechach.

PRAGA. 14. XII. (Pat.) Dzienniki konstatają zgodnie, iż republika Czecho-Słowacka przechodzi obecnie groźne przesilenie. O ileby powiodła się agitacja komunistów za wywołaniem w całej republice strajku generalnego, wówczas chodziłoby o egzystencję całego państwa.

Niektóre pisma twierdzą, że do ewentualnego strajku przyłączyłby się również związek kolejarzy, który pod przewodnictwem posła Brodeckiego od pewnego czasu wykazuje komunistyczne tendencje. Dowodem powagi sytuacji jest fakt, że wczoraj rada ministrów obradowała do późnej nocy.

Z całego szeregu miast republiki czeskiej nadchodzą wiadomości o agitacji strajkowej i o częściowym strajku. W Bernie Morawskim sytuacja jest szczególnie groźna. Od soboty trwa tam strajk. Praca w gazowniach i elektrowniach trwa przy pomocy wojska. Wczoraj komunistyczni agitatorzy w Bernie wydali odezwę, wzywającą do strajku generalnego na Morawach.

W sprawie Szkolnictwa.

W sprawie Szkolnictwa na terenie Litwy Środkowej otrzymałmy następujący Komunikat Departamentu Oświaty.

W ostatnich dniach kilkakrotnie umieszczone były w miejscowych organach prasy notatki, poruszające nasze stosunki szkolne. Ponieważ notatki te oparte były na nieścisłych, a często nawet sprzecznych i niezwykłością danych, Depart. Oświaty niniejszym podaje do wiadomości publicznej, co następuje:

Wypadki wojenne ostatniej doby odbyły się fatalnie na stanie szkolnictwa Litwy Środkowej. Stosunkowo najmniej ucierpiało szkolnictwo żydowskie, które wobec tego stoi dziś stosunkowo najlepiej i zaspakaja mniej więcej wszystkie potrzeby żydowskiego społeczeństwa. Szkolnictwo polskie ucierpiało najbardziej. Nauczycielstwo się rozproszyło, częściowo jest w wojsku, częściowo przebywa jeszcze na Pomorzu, a z powodu trudnych warunków komunikacyjnych wracać nie może. Budynek szkolny w wielu miejscowościach zostały zniszczone, a w wielu służy jako miejsce postoju dla wojska. Pomoc szkolne i inwentarz uległy najczęściej zagładzie. W tych warunkach Dep. Oświaty ma do zwalczania ogromne trudności zarówno natury personalnej jak materialnej i mimo wielkich wysiłków odrazu wszystkim brakom zapobiec nie może. Dziś już jednak stwierdzić można, że praca posuwa się na przód w szybkim tempie. Zostały zorganizowane inspektoraty powiatowe, przeprowadzona jest rejestracja szkół i nadzór nad nimi, zapoczątkowano wydawnictwo podręczników i fabrykację przyborów szkolnych na miejscu, jednym słowem sprawy szkolne zostały ujęte w sposób racjonalny i nadal w ten sposób będą przeprowadzane.

Co się tyczy szkolnictwa białoruskiego, o którym gazety pisały, że jest gorliwiej niż szkolnictwo polskie popierane, Dep. Oświaty stwierdza, że szkolnictwo to, które również bardzo w skutek wypadków wojennych ucierpiało, rozwija się normalnie, jednakże w żadnym z powiatów ani liczebnie ani jakościowo szkolnictwa polskiego nie przewyższa.

(—) T. Szopa.

Dyrektor Departamentu.

Zamieszczając w imię bezstronności powyższy Komunikat nie możemy nie zaopatrzyć go kilku uwagami. Po pierwsze, jeżeli szkolnictwo żydowskie, jak zapewnia p. Dyrektor Departamentu najmniej ocierpiało i przedstawia zaś dziś najlepiej, czy konieczne było wyasygnowanie przez Tymcz. Kom. przed dwoma tygodniami dla nauczycielstwa żydowskiego hojnej pomocy w kwocie miliona czterysta tys. marek, gdy polscy nauczyciele są nieopłacani i literalnie przymierają z głodu.

Uspakajając zapewnienie, że szkolnictwo białoruskie rozwija się normalnie, jednakże w żadnym z powiatów ani liczebnie ani jakościowo szkolnictwa polskiego nie przekracza jest klasyczne jak na urządy polski i komentarzów nie potrzebuje. Swoją drogą jeżeli istotnie szkolnictwo białoruskie liczebnie nie przekracza polskiego, zaś w tym ludności, która słyszeć nie chce o szkołach białoruskich, nie zaś Departamentu szkolnictwa, który przez swych funkcjonariuszów wszelkimi siłami narzuca szkoły białoruskie, hojnie zaopatrując je we wszelkie potrzeby, dostarczając za darmo podręczników i zeszytów, opłacając z góry nauczycieli, podczas gdy dla szkolnictwa polskiego kasa zwykle jest pusta — jak o tem donosi nasz korespondent z Oszmiany, a co dziesiątki wiarygodnych świadków potwierdzić mogą.

Kronika.

— Z Centrali Chrześ. Zw. Zaw. Dziś 21, o godz. 5 wieczorem w Sekretarjacie Centrali Chrześ. Zw. Zaw. odbędzie się posiedzenie Zarządu Centrali. Członkowie Zarządu proszeni są o punktualne przybycie.

— Jutro we środę 22 b. m. o godz. 6 wieczorem w sali Centrali Chrześ. Zw. Zawod. odbędzie się odrębne posiedzenie delegatów Centrali. Uprasza się o punktualne przybycie.

— Departament Oświaty niniejszem zawiadamia, że od dnia 20 grudnia rozpoczyna wypłaty nauczycielom szkół powszechnych miasta Wilna, powiatu Wileńskiego i ludzkiego w lokalu swoim, Kaukaska 2. Nauczyciele z powiatu Oszmianskiego otrzymają pensje w Inspektoracie w Oszmianie; z powiatu Trockiego — w Inspektoracie w Trokach; z powiatu Świeciańskiego i Braśławskiego — w Inspektoracie w Świecianach, o którym informacji udzieli Starosta Świeciański. Ci z nauczycielstwa wyżej wymienionych powiatów, którzy do dnia 23 b. m. włącznie nie odbiorą pensji w odnośnych Inspektoratach — zmuszeni będą przyjechać do Wilna po otrzymaniu w Departamencie Oświaty należnej im płacy.

— Delegacja Sejmowa. Komisja do Spraw Zagranicznych przyjmować będzie przedstawicieli instytucji i grup obywatelskich, któreby chciały z nią się skomunikować w lokalu Departamentu Spraw Zagranicznych Litwy Sr. Ulica Adama Mickiewicza (dawniej ś-to Jerska) Nr. 9 na 1-szem piętrze dziś we wtorek 21 b. m. od 11—1.

— Ofiara obowiązku. Dnia 21 b. m. o godz. 11 rano z kościoła św. Jakóba odbędzie się ekspozycja zwłok posterunkowego Józefa Mirowskiego lat 45, zmarłego od rany poniesionej przez bandytów. Cześć pamięci bohaterowi, który oddał życie swoje chcąc może przeto uratować je drugim.

— Komitet Gwiazdkowy Czerwonego Krzyża zwraca się z gorącą prośbą do społeczeństwa wileńskiego o ofiarowanie torebek do upominków dla chorych i rannych żołnierzy oraz chusteczek do nosa. Torebki mają być średniej wielkości, mogą być uszyte ze starych kawałków materiału. Składać ofiary Komitet Gwiazdkowy prosi do kancelarji Czerwonego Krzyża, Wileńska 28—1, do czwartku włącznie.

— Polska Organizacja Bezpartyjnych pod hasłem „Ziemia Wileńska do Polski” ma dziś we wtorek o godz. 7 wiecz. w lokalu Reursy Obywatelskiej (Trocka 11) swoje zwyczajne posiedzenie dyskusyjne. Na porządku dziennym: smówienie obecnej sytuacji politycznej i sprawy bieżące organizacyjne.

Wstęp wolny dla członków Polskiej Organizacji Bezpartyjnych i dla tych o chęć się zapisać na listę członków.

Członkowie Komisji Sejmowej są proszeni na zebranie i będą bardzo mile widziani, jako honorowi goście.

— Apel do panów księgarzy w Wilnie. Polska Macierz Szkolna w Wilnie organizuje dla szpitali dzieci S.S. Miłosierdzia na Gwiazdkę, małą biblioteczkę z której by chora młodzież i dzieci od lat 8—15 mogły korzystać. — Książka jest dla tych biedaków bardzo potrzebna, gdyż wielu z nich było poprzednio w szkołach i ochronach, a obecnie przez czas dłuższy, pozostając w szpitalu, zapomnieć może czytania.

Polska Macierz Szkolna prosi Panów Księgarzy wileńskich, o pomoc w tej ważnej sprawie. Prosi o ofiarowanie książek do czytania i podręczników do nauki dla chorych dzieci.

W Macierzy Szkolnej przy ul. Benedyktynskiej 2—3, przyjmowane są wszystkie dary, będzie tam zrobiony katalog i już gotową biblioteczkę odda się do szpitala.

— Otwarcie czytelnicy „Samokształcenia”. Zarząd Koła Bibliotecznego im. Tomasza Zana polskiej Macierzy ma zaszczyt prosić wszystkich swoich członków, przyjaciół i osoby interesujące się oświatą o przybycie dnia 21 b. m. o godz. 6 wiecz. na uroczystość poświęcenia czytelnicy „Samokształcenia” i sali odczytowej przy ul. św. Anny Nr. 7.

O godz. 7 wiecz. tegoż dnia odbędzie się w tejże sali odczyt prof. Massoniusa o Tomaszu Zanie, na który zaprasza jaknajliczniejszą publiczność.

— Nabożeństwo za duszę ś. p. Tomasza Zana. We wtorek 21 b. m., jako w dniu imienin znakomitego twórcy Filarecji Tomasza Zana, w kościele św. Michała odprawione zostanie nabożeństwo za duszę jego i wszystkich filaretów, na które zaprasza Zarząd Koła Bibliotecznego im. Tomasza Zana polskiej Macierzy — profesorów uniwersytetu, młodzież akademicką szkolną i całe społeczeństwo polskie.

— Z Bratniej Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej. 1) Zarząd Br. P. przystąpił do organizowania 4-ro głosowego chóru akademickiego. Zapisy kandydatów przyjmuje oraz bliższych informacji udziela kierownik chóru kolega Rutkowski codziennie w Sekretarjacie Br. P. (godz. 7—8). Zarząd Br. P. ufa, że ogół akademicki zrozumie potrzebę tak niezbędnej w życiu zbiorowym uniwersyteckim placówki, brak której dawał się odczuwać zbyt często w roku zeszłym, i należycie poprze usiłowania inicjatorów przez natchmiastowe zgłaszanie swej współpracy. 2) Zarząd Br. P. przypomina, że wspólna akademicka „wieczera wigilijna” odbędzie się we czwartek dnia 23 b. m. o godz. 6 po poł. w lokalu „Mensa Academica”. Ostateczny iermin zapisów w Sekretarjacie Br. P. został przedłużony do dnia 20 b. m. (wtorek) włącznie. 3) Zarząd Br. P. podaje do wiadomości swym przeszłorocznym członkom, że wszyscy mają obowiązek wznowienia w celach rejestracyjnych członkowskich wpisów przez ponowne złożenie odpowiedniej deklaracji w Sekretarjacie.

Ordynacja wyborcza.

Na mocy Dekretu Nacz. Dow. Wojsk Litwy Środkowej, w styczniu ma być zwołany Sejm w Wilnie. Ordynacja wyborcza opiewa, że prawo głosu mają wszyscy którzy ukończyli 18-cie lat i którzy odpowiadają jednemu z powyższych warunków:

a) urodzili się na terenie Litwy Środkowej,

b) posiadają na tym terenie nieruchomości,

c) są zapisani do wykazów lub ksiąg miejscowej ludności gminnych miejskich lub b. stanowych,

d) pracują w instytucji państwowej lub samorządowej Litwy Środkowej

e) mieszkają w kraju przynajmniej od dnia 1-go stycznia 1920 r.

Żony wyborców gdyby nawet nie odpowiadały żadnemu z powyższych warunków, korzystają z prawa wyborczego.

Mają prawo głosu również wojskowi znajdujący się podczas wyborów w miejscu stałego zamieszkania oraz funkcjonariusze policji nie pełniący służby zewnętrznej.

Wybory będą tajne, równe, bezpośrednie, powszechne i proporcjonalne.

Listy wyborców sporządzane są przez Zarządy gminne, magistratu, lub też specjalnie wysłanych instruktorów.

Każdy obywatel w przeciągu trzech dni od dnia zatwierdzenia list wyborczych może wnosić zażalenia.

Kandydatury poselskie muszą być ogłoszone piśmiennie na ręce przewodniczącego Komisji Wyborczych w przeciągu 28-u dni od dnia rozpoczęcia Postępowania Wyborczego.

50-ciu wyborców może wystawić listę kandydatów.

Wybory odbywać się będą publicznie w obwodowych komisjach w obecności Komisji Wyborczej i p. przedstawicieli grup wyborczych.

Każdy wyborca oddaje głos osobicie do urny wyborczej

Rozporządzenie

Tymcz. Komisji Rząd. o zarządzeniu rozpoczęcia postępowania wyborczego w Okręgach Nr. 2, 3, 4, 7, 8, 9 i 10.

W myśl art. 11 Dekretu, Nr. 21 Naczelnego Dowództwa Wojsk Lit. Środ. o ordynacji wyborczej do Sejmu Litwy Środ. Tymcz. Komisja Rząd. zarządza rozpoczęcie postępowania wyborczego na dzień 17 grudnia r. b. w następujących okręgach wyborczych:

Nr. 2. Siedziba Komisji Okręgowej w Świecianach. Nr. 3. Siedz. Kom. Okręg. w Kobylniku. Nr. 4. Siedz. Kom. Okręg. w Oszmianie. Nr. 7. Siedz. Kom. Okręg. w Wilnie. Nr. 8. Siedz. Kom. Okręg. w Turgielach. Nr. 9. Siedz. Kom. Okręg. w Wilnie. Nr. 10. Siedz. Kom. Okręg. w Trokach.

O rozpoczęciu postępowania wyborczego w pozostałych okręgach wyborczych Nr. 1, 5, 6, 11 i 12 będzie wydane rozporządzenie osobne.

Wilno 14 grudnia 1920 r.

(—) W. Abramowicz.
Prezes Tymcz. Komisji Rządzącej.
W. Łuczyński Główny Komis. Wyb.

WINA KOŚCIELNE

Naturalne, aprobowane przez JEHO EKSELENCJĘ ARCYBISKUPA Warszawskiego, oraz Wina węgierskie, hiszpańskie i reńskie poleca

A. Januszewicz,

ul. Zamkowa (Wielka 20 a).

Zęby

sztuczne. Najnowsze systemy
Przeróbka złe dopasowanych zębów technik dentyst. L. MINKIER.,
Ludwisarska (Preobraż) 4.
Reper. wykonywa się w 4 g.

KANTOR

T. BUNIMOWICZA

Wielka 72.

Wymienia dogodnie różne waluty.

Resztki materiałów

w rozmaitych kolor., 2 arsz szerok., które mogą być odpowiednio na freneze, galife, bekiesze, damskie i męzkie kostiumy Ceny umiarkowane
Wielka 59—1 obok Nizzkowskiego hot. w. z podw. 2 p.

Zgubiono

paszport na imię Stefanji Kupcewicz i 1300 mk. adres: Bernadyński zauł. 7—8.

